

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

24. november 2022*

»Præjudiciel forelæggelse – fri bevægelighed for personer – artikel 45 TEUF – ligebehandling – sociale fordele – forordning (EU) nr. 492/2011 – artikel 7, stk. 2 – uddannelsesstøtte til videregående uddannelse i en anden medlemsstat – bopælskrav – alternativ betingelse om social integration for ikke-hjemmehørende studerende – situationen for en studerende, som er statsborger i den stat, der bevilger støtten, men som har haft bopæl i uddannelsesstaten siden sin fødsel«

I sag C-638/20,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Överklagandenämnden för studiestöd (klagenævnet for uddannelsesstøtte, Sverige) ved afgørelse af 14. oktober 2020, indgået til Domstolen den 25. november 2020, i sagen

MCM

mod

Centrala studiestödsnämnden,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Prechal, og dommerne M.L. Arastey Sahún, F. Biltgen (refererende dommer), N. Wahl og J. Passer,

generaladvokat: L. Medina,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- MCM, som selvmøder,
- den svenske regering ved H. Eklinder, C. Meyer-Seitz, A. Runeskjöld, M. Salborn Hodgson, R. Shahsavan Eriksson, H. Shev, J. Lundberg og O. Simonsson, som befuldmægtigede,

* Processprog: svensk.

- den danske regering ved J. Nymann-Lindegren og M. Søndahl Wolff, som befuldmægtigede,
 - den østrigske regering ved A. Posch, E. Samoilova og J. Schmoll, som befuldmægtigede,
 - Europa-Kommissionen ved P. Carlin og B.-R. Killmann, som befuldmægtigede,
 - den norske regering ved E.S. Eikeland og T.H. Aarthun, som befuldmægtigede,
- og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 7. april 2022, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 45 TEUF og artikel 7, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 492/2011 af 5. april 2011 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Unionen (EUT 2011, L 141, s. 1).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem MCM og Centrala studiestödsnämnden (det centrale nævn for uddannelsesstøtte, Sverige) (herefter »CSN«) vedrørende MCM's ret til uddannelsesstøtte fra den svenske stat til studier i Spanien.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Artikel 7 i forordning nr. 492/2011 fastsætter følgende i stk. 1 og 2:
 - »1. En arbejdstager, der er statsborger i en medlemsstat, må ikke på grund af sin nationalitet behandles anderledes på de øvrige medlemsstaters område end indenlandske arbejdstagere med hensyn til beskæftigelses- og arbejdsvilkår, navnlig for så vidt angår aflønning, afskedigelse og, i tilfælde af arbejdsløshed, genoptagelse af beskæftigelse i faget eller genansættelse.
 - 2. Arbejdstageren nyder samme sociale og skattemæssige fordele som indenlandske arbejdstagere.«
- 4 Denne forordnings artikel 10, stk. 1, har følgende ordlyd:
 - »Såfremt en statsborger i en medlemsstat er eller har været beskæftiget på en anden medlemsstats område, har hans børn, hvis de er bosat på denne medlemsstats område, adgang til almindelig undervisning, lærlingeuddannelse og faglig uddannelse på samme vilkår som statsborgere i denne stat.«

Svensk ret

- 5 I henhold til kapitel 3, § 23, stk. 1, i studiestödslagen (1999:1395) (lov (1999:1395) om uddannelsesstøtte, herefter »lov om uddannelsesstøtte«) er retten til uddannelsesstøtte til postgymnasial uddannelse uden for Sverige betinget af, at den studerende har haft bopæl i Sverige i en sammenhængende periode på mindst to år i løbet af de seneste fem år forud for støtteansøgningen (herefter »bopælskravet«).
- 6 Regeringen eller den myndighed, som denne har udpeget, kan dog vedtage særlige bestemmelser om fravigelse af bopælskravet og fastsætte supplerende regler om uddannelsesstøtte til studerende i udlandet.
- 7 Loven om uddannelsesstøtte er således blevet præciseret ved Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd om beviljning av studiemedel (CSNFS 2001:1) (det centrale nævn for uddannelsesstøttes regler og generelle vejledning om bevilling af uddannelsesstøtte, herefter »CSN's regler og generelle vejledning«). I disse regler og generelle vejledning bestemmes det i kapitel 12, § 6, at bopælskravet i lovens kapitel 3, § 23, ikke finder anvendelse på en person, som opfyldte dette krav på det tidspunkt, hvor den pågældende påbegyndte sine studier i udlandet med ret til uddannelsesstøtte som omhandlet i denne lov eller til et uddannelsesstipendium for doktorander, og som fortsætter sine studier uden afbrydelse med ret til denne støtte. I kapitel 12, § 6a, fastsættes det, at bopælskravet heller ikke finder anvendelse på en svensk statsborger, der opholder sig i udlandet på grund af sygdom, hvis den pågældende tidligere har haft bopæl i Sverige. Endelig bestemmes det i kapitel 12, § 6b, at såfremt særlige omstændigheder begrundet det, kan en studerende tildeles uddannelsesstøtte, selv om den pågældende ikke opfylder bopælskravet.
- 8 I de særlige tilfælde, hvor CSN vurderer, at bopælskravet er uforeneligt med EU-retten, indrømmer nævnet en undtagelse herfra, idet det til gengæld kræver, at den pågældende person har en tilknytning til det svenske samfund. I Centrala studiestödsnämndens rättsliga ställningstaganden dnr 2013–113–9290 og dnr 2014–112–8426 (CSN's juridiske udtalelse 2013–113–9290 og 2014–112–8426) er det således fastsat, at bopælskravet i kapitel 3, § 23, stk. 1, i loven om uddannelsesstøtte som følge af artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011 ikke gælder for personer i Sverige, der af CSN anerkendes som vandrende arbejdstagere eller familiemedlemmer til vandrende arbejdstagere. Disse personer, med undtagelse af børn, skal til gengæld have en tilknytning til det svenske samfund, for at der kan tildeles uddannelsesstøtte.

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 9 MCM, der er svensk statsborger, har haft bopæl i Spanien siden sin fødsel.
- 10 I marts 2020 indgav MCM en ansøgning til CSN om uddannelsesstøtte til universitetsstudier i Spanien. MCM oplyste, at hans far, der ligeledes er svensk statsborger, og som har boet og arbejdet i Sverige siden november 2011, havde haft beskæftigelse som vandrende arbejdstager i Spanien i ca. 20 år.
- 11 CSN afslog ansøgningen med den begrundelse, at MCM ikke opfyldte det krav om bopæl i Sverige, der er fastsat i kapitel 3, § 23, stk. 1, i loven om uddannelsesstøtte, og ikke opfyldte nogen af de kriterier, der er fastsat ved undtagelsesbestemmelserne i kapitel 12, §§ 6, 6a og 6b, i CSN's regler og generelle vejledning, på grundlag af hvilke han kunne være blevet tildelt en sådan støtte.

Nævnet fandt desuden, at MCM ikke kunne gøre krav på denne støtte på grundlag af sin status som familiemedlem til en vandrende arbejdstager, idet hans far nu udøvede erhvervsmæssig beskæftigelse i sin oprindelsesmedlemsstat Sverige, og at MCM ikke opfyldte den alternative betingelse om integration i det svenske samfund, der gør det muligt at gøre undtagelse fra bopælskravet.

- 12 MCM klagede over denne afgørelse til Överklagandenämnden för studiestöd (klagenævnet for uddannelsesstøtte), som er den forelæggende ret. CSN fastholdt sin vurdering i sine bemærkninger. Nævnet anførte ligeledes, at afslaget på at yde MCM uddannelsesstøtte kunne have afskrækket hans far fra at emigrere til Spanien og dermed udgjorde en hindring for faderens frie bevægelighed. Nævnet var imidlertid i denne henseende i tvivl om, hvorvidt den omhandlede situation fortsat var omfattet af EU-retten, eftersom MCM's far ikke havde gjort brug af sin ret til fri bevægelighed som vandrende arbejdstager siden 2011. Det var ligeledes i tvivl om, hvorvidt en vandrende arbejdstager, der er vendt tilbage til sin oprindelsesmedlemsstat, uden tidsmæssige begrænsninger over for dette land kan påberåbe sig de garantier, som både den pågældende selv og dennes familiemedlemmer har i henhold til forordning nr. 492/2011.
- 13 Den forelæggende ret har forklaret, at uddannelsesstøtten kan tildeles svenske statsborgere og statsborgere i andre medlemsstater til postgymnasial uddannelse i udlandet.
- 14 Den har anført, at i henhold til kapitel 3, § 23, stk. 1, i loven om uddannelsesstøtte er retten til denne støtte, som hverken er afhængig af forældrenes indtægt eller noget andet socialt forhold, betinget af, at den uddannelsessøgende har haft bopæl i Sverige i en sammenhængende periode på mindst to år i løbet af de seneste fem år. Hvis bopælskravet ikke kan opfyldes, kan der alligevel tildeles støtte, når der foreligger særlige omstændigheder som omhandlet i kapitel 12, § 6b, i CSN's regler og generelle vejledning.
- 15 Den forelæggende ret har tilføjet, at i overensstemmelse med artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011 gælder bopælskravet ikke for vandrende arbejdstagere og deres familiemedlemmer. Undtagen for ansøgere, som er barn af en vandrende arbejdstager, stiller CSN imidlertid i henhold til sine interne regler krav om en tilknytning til det svenske samfund for at få ret til uddannelsesstøtte.
- 16 Den forelæggende ret har desuden præciseret, at der ligeledes gøres undtagelse fra bopælskravet for personer – herunder svenske statsborgere – som ikke har bopæl i Sverige, og som ansøger om uddannelsesstøtte til studier i en anden EU-medlemsstat. I dette tilfælde betinger CSN tildelingen af uddannelsesstøtten af, at der foreligger en tilknytning til det svenske samfund, idet CSN herved henviser til Domstolens dom af 18. juli 2013, Prinz og Seeberger (C-523/11 og C-585/11, EU:C:2013:524, præmis 38).
- 17 Den forelæggende ret ønsker oplyst, om en betingelse om, at der foreligger en tilknytning til oprindelsesmedlemsstaten, kan anvendes på et barn med bopæl i EU af en vandrende arbejdstager, der har forladt den værtsmedlemsstat, hvor vedkommende har udøvet erhvervsmæssig beskæftigelse, for at bo i sin oprindelsesmedlemsstat. Ifølge den forelæggende ret kan en sådan betingelse nemlig være i strid med artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011 og afholde visse forældre eller fremtidige forældre fra at udøve deres ret til fri bevægelighed som arbejdstagere som omhandlet i artikel 45 TEUF.

- 18 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at en restriktion for arbejdskraftens frie bevægelighed skal kunne begrundes i hensyn til oprindelsesmedlemsstatens finansielle interesser. Den ønsker imidlertid oplyst, om den retspraksis, der gør det muligt at begrunde restriktioner for borgernes frie bevægelighed som omhandlet i artikel 20 TEUF og 21 TEUF, skal anvendes analogt i det foreliggende tilfælde.
- 19 Överklagandenämnden för studiestöd (klagenævnet for uddannelsesstøtte) har på denne baggrund besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Kan en medlemsstat [(oprindelsesmedlemsstaten)] i forhold til en tilbagevendt vandrende arbejdstagers barn – uden herved at tilsidesætte artikel 45 TEUF og artikel 7, stk. 2, i forordning [nr.] 492/2011 – med henvisning til [sine finansielle] interesser gøre bevillingen af uddannelsesstøtte til uddannelse i udlandet i den anden EU-medlemsstat, hvor barnets forælder tidligere arbejdede [(værtsmedlemsstaten)], betinget af, at barnet har tilknytning til [oprindelsesmedlemsstaten] i en situation, hvor

- 1) barnets forælder efter sin tilbagevenden fra [værtsmedlemsstaten] har boet og arbejdet i [oprindelsesmedlemsstaten] i mindst otte år
- 2) barnet ikke har ledsaget sin forælder til [oprindelsesmedlemsstaten], men siden fødslen har boet i [værtsmedlemsstaten], og
- 3) [oprindelsesmedlemsstaten] stiller de samme krav om tilknytning til andre statsborgere i [oprindelsesmedlemsstaten], som ikke opfylder bopælskravet, og som ansøger om uddannelsesstøtte til uddannelse i [...] et andet EU-land?«

Om det præjudicielle spørgsmål

- 20 Den forelæggende ret ønsker med det præjudicielle spørgsmål nærmere bestemt oplyst, om artikel 7 i forordning nr. 492/2011 og artikel 45 TEUF skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for en lovgivning i en medlemsstat, hvorefter tildeling af uddannelsesstøtte til studier i værtsmedlemsstaten til et barn af en person, som har forladt værtsmedlemsstaten, hvor vedkommende har arbejdet, for at vende tilbage til og bo i den første medlemsstat, hvor denne person er statsborger, er betinget af, at barnet har en tilknytning til oprindelsesmedlemsstaten, i en situation, hvor barnet for det første har boet i værtsmedlemsstatens siden sin fødsel, og hvor oprindelsesmedlemsstaten for det andet underlægger andre statsborgere, som ikke opfylder bopælskravet, og som ansøger om en sådan uddannelsesstøtte til studier i en anden medlemsstat, kravet om, at der foreligger en tilknytning.
- 21 Indledningsvis bemærkes, at artikel 45 TEUF forbyder enhver i nationaliteten begrundet forskelsbehandling af medlemsstaternes arbejdstagere for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår. Desuden skal artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 492/2011, eftersom denne bestemmelse blot er et særligt udtryk for det nævnte princip om forbud mod forskelsbehandling specielt på området beskæftigelses- og arbejdsvilkår, fortolkes på samme måde som artikel 45 TEUF (dom af 5.12.2013, Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken, C-514/12, EU:C:2013:799, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis, og af 12.5.2021, CAF, C-27/20, EU:C:2021:383, præmis 24).

- 22 På samme måde gengiver artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011 – der fastsætter, at en arbejdstager, der er statsborger i en medlemsstat, nyder samme sociale og skattemæssige fordele som indenlandske arbejdstagere på de øvrige medlemsstaters område – det princip om ligebehandling, der er fastsat i artikel 45 TEUF, på det særlige område for tildeling af sociale fordele (jf. i denne retning dom af 20.6.2013, Giersch m.fl., C-20/12, EU:C:2013:411, præmis 35, og af 2.4.2020, PF m.fl., C-830/18, EU:C:2020:275, præmis 29).
- 23 Begrebet »social fordel« som omhandlet i artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011 omfatter alle de fordele, det være sig med eller uden tilknytning til en arbejdskontrakt, som generelt tilkommer alle indenlandske arbejdstagere i det væsentlige på grund af deres objektive status som arbejdstagere, eller alene fordi de har bopæl på det nationale område (dom af 6.10.2020, Jobcenter Krefeld, C-181/19, EU:C:2020:794, præmis 41).
- 24 I henhold til fast retspraksis udgør støtte til underhold og uddannelse, som tildeles med henblik på gennemførelse af et erhvervskvalificerende universitetsstudium, en social fordel som omhandlet i denne bestemmelse (jf. i denne retning dom af 10.7.2019, Aubriet, C-410/18, EU:C:2019:582, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).
- 25 I det foreliggende tilfælde er det ubestridt, at den omhandlede ydelse udgør en social fordel som omhandlet i artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011.
- 26 Det skal imidlertid fremhæves, at det fremgår af ordlyden af både artikel 7 i forordning nr. 492/2011, hvorefter en vandrende arbejdstager ikke må behandles anderledes på »de øvrige medlemsstaters« område, og af denne forordnings artikel 10, hvorefter børn af en vandrende arbejdstager skal behandles på samme vilkår »på en anden medlemsstats« område som statsborgere i denne stat, at disse artikler tager sigte på at beskytte mod forskelsbehandling, som den vandrende arbejdstager og dennes familiemedlemmer kan blive udsat for i værtsmedlemsstaten.
- 27 Som generaladvokaten ligeledes i det væsentlige har anført i punkt 56 og 57 i forslaget til afgørelse, kan vandrende arbejdstagere og deres familiemedlemmer ganske vist påberåbe sig retten til ligebehandling over for værtsmedlemsstatens myndigheder, men dette er imidlertid ikke tilfældet, når den situation, der kan udgøre en forskelsbehandling, vedrører arbejdstagerens oprindelsesmedlemsstat.
- 28 Eftersom retten til ligebehandling i hovedsagen er blevet påberåbt over for myndighederne i oprindelsesmedlemsstaten, finder artikel 7 i forordning nr. 492/2011 ikke anvendelse.
- 29 Uanset at den i hovedsagen omhandlede situation ikke er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 7 i forordning nr. 492/2011, skal denne situation imidlertid undersøges i henseende til artikel 45 TEUF, som ikke alene forbyder enhver i nationaliteten begrundet forskelsbehandling af medlemsstaternes arbejdstagere, men også alle andre foranstaltninger, der kan udgøre en hindring for arbejdskraftens frie bevægelighed.
- 30 Det bemærkes i denne henseende, at alle EUF-traktatens bestemmelser vedrørende den frie bevægelighed for personer og bestemmelserne i forordning nr. 492/2011 skal gøre det lettere for statsborgerne i medlemsstaterne at udøve erhvervsmæssig beskæftigelse af enhver art på hele EU's område, og at disse bestemmelser er til hinder for foranstaltninger, som kan skade disse borgere, såfremt de ønsker at udøve en lønnet beskæftigelse på en anden medlemsstats område (dom af 10.10.2019, Krah, C-703/17, EU:C:2019:850, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).

- 31 I denne sammenhæng har medlemsstaternes statsborgere navnlig en ret, som de afleder direkte af traktaten, til at forlade deres oprindelsesmedlemsstat og rejse ind i og tage ophold i en anden medlemsstat med henblik på at udøve beskæftigelse dér. Følgelig er artikel 45 TEUF til hinder for enhver national foranstaltning, som kan gøre det vanskeligere eller mindre attraktivt for unionsborgerne at udøve de ved denne bestemmelse sikrede grundlæggende friheder (dom af 10.10.2019, *Krah*, C-703/17, EU:C:2019:850, præmis 41 og den deri nævnte retspraksis).
- 32 Som generaladvokaten har anført i punkt 47 i forslaget til afgørelse, kan artikel 45 TEUF således påberåbes over for en medlemsstat af dennes egne statsborgere for så vidt angår foranstaltninger, der kan forhindre disse statsborgere i eller få dem til at afholde sig fra at forlade deres oprindelsesland.
- 33 I hovedsagen er den omhandlede arbejdstager, efter at have forladt sin oprindelsesmedlemsstat for at arbejde i en anden medlemsstat og bo dér sammen med sin familie, vendt tilbage til sin oprindelsesmedlemsstat for at bo og arbejde dér. Hans barn har derimod aldrig boet i sidstnævnte medlemsstat, men har siden sin fødsel boet i værtsmedlemsstaten. I henhold til oprindelsesmedlemsstatens lovgivning kan en sådan arbejdstagers barn kun tildeles uddannelsesstøtte til studier i værtsmedlemsstaten fra oprindelsesmedlemsstaten, hvis barnet har en tilknytning til sidstnævnte stat.
- 34 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt en sådan lovgivning kan gøre det vanskeligere eller mindre attraktivt for den pågældende arbejdstager at udøve sin ret til fri bevægelighed, som er en grundlæggende frihed, der er sikret ved artikel 45 TEUF, skal det bemærkes, således som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 49 og 50 i forslaget til afgørelse, at såfremt denne arbejdstager ønskede at udøve denne frihed, ville tildelingen af uddannelsesstøtte til postgymnasial uddannelse i udlandet ikke alene afhænge af dennes valg, men også af et eventuelt fremtidigt barns valg og af en række hypotetiske og usikre fremtidige omstændigheder, nemlig navnlig om arbejdstageren faktisk får et barn i fremtiden, om barnet vælger at blive i værtsmedlemsstaten, selv om forælderen beslutter at vende tilbage til sin oprindelsesmedlemsstat, om barnet ikke er integreret i samfundet i sidstnævnte medlemsstat, og om barnet til sin tid vælger at påbegynde en postgymnasial uddannelse.
- 35 En sådan situation, som hviler på en række alt for usikre og indirekte omstændigheder, kan følgelig ikke påvirke arbejdstagerens valg om at udøve sin ret til fri bevægelighed og kan ikke anses for at udgøre en hindring for arbejdskraftens frie bevægelighed (jf. i denne retning dom af 13.3.2019, *Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach*, C-437/17, EU:C:2019:193, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).
- 36 Det følger af det ovenstående, at den i hovedsagen omhandlede lovgivning ikke kan kvalificeres som en hindring for arbejdskraftens frie bevægelighed, der er forbudt i henhold til artikel 45 TEUF.
- 37 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 45 TEUF og artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011 skal fortolkes således, at disse bestemmelser ikke er til hinder for en lovgivning i en medlemsstat, hvorefter tildeling af uddannelsesstøtte til studier i værtsmedlemsstaten til et barn af en person, som har forladt værtsmedlemsstaten, hvor vedkommende har arbejdet, for at vende tilbage til og bo i den første medlemsstat, hvor denne person er statsborger, er betinget af, at barnet har en tilknytning til oprindelsesmedlemsstaten, i en situation, hvor barnet for det første har boet i

værtsmedlemsstatens siden sin fødsel, og hvor oprindelsesmedlemsstaten for det andet underlægger andre statsborgere, som ikke opfylder bopælskravet, og som ansøger om en sådan uddannelsesstøtte til studier i en anden medlemsstat, kravet om, at der foreligger en tilknytning.

Sagsomkostninger

- 38 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

Artikel 45 TEUF og artikel 7, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 492/2011 af 5. april 2011 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Unionen

skal fortolkes således, at

disse bestemmelser ikke er til hinder for en lovgivning i en medlemsstat, hvorefter tildeling af uddannelsesstøtte til studier i værtsmedlemsstaten til et barn af en person, som har forladt værtsmedlemsstaten, hvor vedkommende har arbejdet, for at vende tilbage til og bo i den første medlemsstat, hvor denne person er statsborger, er betinget af, at barnet har en tilknytning til oprindelsesmedlemsstaten, i en situation, hvor barnet for det første har boet i værtsmedlemsstatens siden sin fødsel, og hvor oprindelsesmedlemsstaten for det andet underlægger andre statsborgere, som ikke opfylder bopælskravet, og som ansøger om en sådan uddannelsesstøtte til studier i en anden medlemsstat, kravet om, at der foreligger en tilknytning.

Underskrifter